

СРБСКА РИЈЕЧ – РИЈЕЧ БОЖИЈА

[+] Слово Б смо намјерно задржали из више разлога: 1) ова књига бави се коријенима ријечи, а коријен ријечи за назив нашег народа, државе и језика јесте **СРБ**; 2) слово *Б* је писао свети Сава као први и највећи просвјетитељ Срба, и сви писци послје њега, кроз читав средњи вијек све до Вука Караџића; 3) и сам Вук је у почетку писао Б, док најзад није, колебајући се између Мушицког и Копитара, послушао овог другог; 4) и данас у нашем правопису постоје изузеци од једначења по звучности (*брдски, одштета, вођство*); такође, правило каже да се промјена не врши, ако би дошло до удаљавања од основе, поготово ако би и значење ријечи постало нејасно (*штабски, а не: штапски официр, Градац: Градца, а не Гратца или Граца*); једначење се не врши у властитим именицама страног поријекла (*Хабсбург, Вашингтон, Мидхат, Едхем*); 5) сам назив слова Б јесте *БУК* што значи *Бог* (*Свезнајући*); 6) сам облик слова Б је величанствен: оно је начињено од слова О и Г, тако да кад се саставе сва три слова добијемо ријеч БОГ; оно нам казује на само да је Бог Света Тројица него и начин Њиховог постојања: из Б излазе и О и Г, баш као што се Син рађа од Оца и као што Дух Свети исходи од Оца; у једном слову главна православна истина (догма)!

УВОД

И све у свему, наш језик се толико промијенио да не личи више на себе.

Као што се народ може удаљити од Бога и човјек отуђити од човјека, тако се и један језик може удаљити од науке Божије и ријечи његове отуђити једна од друге. Наше ријечи су се удаљиле од Ријечи Божије, а некада су самим својим значењем изражавале оно што је записано у Светом Писму. Кад се човјек одвоји од својих коријена, он полако губи свијест о томе ко је и шта је. Кад се ријеч одвоји од свог коријена, она више не значи оно што је некад значила.

Да ли сте се некад запитали како настају ријечи једног језика?

Скуп ријечи нашег језика чине ријечи различите по начину настанка. То су просте, изведене и сложене ријечи. Сложенице су ријечи састављене од двије или више ријечи (или њихових основа), нпр. *старословенски* је ријеч која је настала од пријдева *стар* и *словенски*; изведенице настају тако што се на просте ријечи додају наставци (рецимо, *пис-ати, пис-ац, пис-мо, пис-алка*); просте ријечи су првобитне ријечи од којих могу да се праве и изведенице и сложене, па се оне још зову и коријенске пошто се од њих праве читаве породице ријечи које су повезане заједничким коријеном. Нове ријечи у нашем језику најчешће се граде уз помоћ предмета и наставка који се додају на коријенску ријеч (или њену основу), тако да значење многих наизглед различитих ријечи разоткривамо управо преко њихових коријена. Најчешћи предмети у нашем језику: БЕЗ- (БЕС-, БЕЗА-), ДО-, ЗА-, ИЗ- (ИС-, ИЗА-), НА-, О-, ОБ- (ОП-, ОБА-), ОД- (ОТ-, ОДА-), ПО-, ПРЕ, ПРИ-, ПРО-, РАЗ- (РАС-, РАЗА-), С- (З-, СА-), У-, УЗ- (УС-, УЗА-), В-, (ВА-), ВАС- (ВАЗ-) и др.

1. ПОЧЕТАК, ПОСТАЊЕ

Сви ћемо се сложити да ријеч **стварност** углавном означава оно што постоји, све што постоји (реалност, конкретност), али на питање о њеном поријеклу имамо, најчешће, два различита одговора. По једном – материја је вјечна, све тече, све се мијења, настаје и нестаје. По другом – она има свој почетак, и није вјечна него је створена. Који одговор је тачан? Једни ће рећи овај, други онај – у зависности од тога у шта ко вјерује. Међутим, ријеч **стварност** сама даје одговор на питање о свом значењу. Погледајмо!

Кад одбацимо предметак С- и наставак *-ност* добићемо основу ове ријечи – *ТВАР*. Ова основа има и облик *ТВОР*, што видимо по глаголу **створити** (*стварати*). Да бисмо открили право (старо) значење ријечи **стварност**, морамо прво открити шта значи коријен *ТВАР/ТВОР*.

Од овог коријена настала је читава породица ријечи као што су: *творба, творница претварање, творевина, твар, стваралаштво, створ, створење, Створитељ, Творац, дјелотворан, благотворан* и др. На основу ових ријечи ми видимо да је значење овог коријена оно које изражава глагол **створити** (*стварати*). И управо уз помоћ овог глагола ми добијамо одговор на наше питање о поријеклу стварности. Дакле, **стварност** је **створена**! Само значење коријена *ТВАР/ТВОР* упућује на **стварање**, што видимо по ријечима које су од њега настале, а од којих су и ријечи **ТВОРАц** и **СТВОРИтељ**. Ове ријечи дају нам одговор на питање ко је створио цјелокупну стварност. Али не само стварност него и све "ствари", све оно што

чини ту стварност: материју тј. **ТВАР** или **ТВОР**евину, те жива бића тј. **сТВОР**ове или **сТВОР**ења. Према томе, реченица:

ТВОРац
(**сТВОР**итељ)
сТВОРи
сТВАРност:
ТВАР
(**ТВОР**евину) и
сТВОРове
(**сТВОР**ења),

не само да је граматички исправна, него (на основу једног јединог коријена) управо изражава оно што се описује на самом почетку Светога Писма („У почетку створи Бог небо и земљу“, Постање 1,1; „И створи Бог звијери земаљске по врстама њиховијем, и стоку по врстама њиховијем, и све ситне животиње по врстама њиховијем“, Постање 1,25; „И створи Бог човјека по обличју својему...“, Постање 1,27).

На овај начин увидјели смо да значење ријечи *стварност*, излази на видјело тек када ту ријеч сагледамо кроз призму Светога Писма и да ова ријеч не означава само оно што постоји, него казује и како је постало то што постоји.

И ријеч *остварити* такође спада у ову породицу ријечи а говори о начину на који Бог ствара свијет. Има и један стих у Светом Писму из кога се то јасно види: „И **рече** Бог: *нека буде свјетлост. И би свјетлост.*“ (Постање 1,3). Значи, Бог "рекне", односно, помисли или зажели нешто и одмах **буде** то што је Он замислио. То онда подразумејева да је свијет постао тако што је Бог **сТВАР**ио своје замисли.

И створи Бог човјека, али не да буде само створ чије се назначење своди на то да буде пуки посматрач Божије творевине, него да, као и Бог по чијем (духовном) лику је створен, и сам ствара („И узевши Господ Бог човјека намјести га у врту Едемском, да га ради ...“, Постање 2,15). На тај начин човјек постаје сличан Творцу, јер се и он бави **сТВАР**ањем. Човјек је, дакле, позван да буде **сТВАР**алац који ствара **сТВАР**и (за живот **тјелесни**), који се бави **сТВАР**алаштвом (и обогаћује свој живот **душевни**), те који **ТВОР**и добра дјела (којима крунише свој живот **духовни**).

У 1. књизи Светог Писма има једна врло необична појединост. У 26. стиху прве главе Постања каже се овако: „По том рече Бог: да начинимо човјека по својему обличју као што смо **ми**...“ Како то Бог самог себе зове **ми**? Одговор на ово питање јасан је свакоме ко зна да је Бог један, али у три лица - Отац, Син и Дух Свети - Света Тројица. То је вјеровање наше Цркве и онда није никакво чудо да је то испољено у Светом Писму.

Међутим, ми Срби имамо једну ријеч по којој знамо да је то тако и без Светог Писма. Која је то ријеч? Па **Створитељ**. Видјели смо да њен коријен има значење стварања, али обратимо сада пажњу на њен предметак. Предметак **С-** (исто као и ријеч **с** или **са**) има значење *друштва*, односно, *мноштва*, **множине**. Према томе, ријеч *Створитељ* је у облику јединине а подразумејева множину, баш као што је Бог један а у више лица.

Разлика између творевине, твари и створења (створова) у нашем језику је изражена самим обликом ријечи. Да је **творевина** једна а да је **с-творења** много, говори нам опет предметак **С-**, баш као што управо он наглашава разлику између **с-твари** којих је много и **твари** (материје) која је једна и од које се и састоје све ствари на свијету.

На крају остављам могућност да ће неко у тежњи за истином и посумњати у све ово и да ће се запитати: „Је ли **СТВАРНО**?”. И у свом питању наћи ће одговор.

Дакле, јасно је да је стварност постала стварањем. Али овдје може да се постави још једно питање: *Да ли је Бог створио стварност од нечега што је већ постојало или је то било стварање ни из чега?* Да бисмо и ту недоумицу разријешили, погледаћемо још једну ријеч која има слично значење као и ријеч *стварност* – то је ријеч **јава**.

Јава је оно што није сан или машта, оно што је стварно (реално, конкретно). Кад одбацимо наставак за женски род (-а), добићемо основу ове ријечи који гласи **ЈАВ**. Од овог коријена настао је глагол по**ЈАВ**ити се и управо он објашњава како је настала **ЈАВ**а. Како? Па једноставно се појавила - постала видљива, очигледна, **ЈАВ**на. Све по**ЈАВ**е цјелокупне јаве појавиле су се на заповијест Божију, како се то у Светоме Писму лијепо каже: *„И рече Бог: нека буде свјетлост. И би свјетлост.“* (Пост 1,3). Дакле, Бог само „рекне“ и **јава** се **појави**, **стварност** се **створи**.

Али ако је Бог рекао стварима да се створе, онда може да се каже да се стварност одазвала том позиву, односно, јава се **ЈАВ**ила.

За све што постоји има у нашем језику још једна лијепа ријеч – **природа**. По природословцима (биолозима) природа означава управо *све оно што постоји*, укључујући ту и људе и сав живи и неживи свијет. По другима природа је све што нас окружује, дакле, све осим нас људи. Или *народа*. По овом посљедњем одређењу цјелокупну стварност чине *природа* и *народ* заједно. **Природа** и **народ** – кад већ означавају два пола исте појаве, ове двије ријечи морале би имати и нешто заједничко у значењу.

И већ уочавамо да је то исти коријен код обије ријечи, коријен **РОД**. Овај коријен има значење рађања или родбинске везе, што се може видјети по читавој породици ријечи која је од њега настала: *род, родити (се), родитељ, породица, родбина, рођак, сродство, урођеник, породилиште, препород, уродити, одродити се, изрод* и др. Природа и народ такође припадају овој породици ријечи, јер им заједнички коријен даје и нешто заједничко у значењу. Шта то ријечи *природа* и *народ* могу имати значењски сродно?

Ако ствари посматрамо кроз Свето Писмо, онда ћемо врло брзо доћи до одговора. А Свето Писмо каже да је Господ Бог створио и човјека и жену (*„И створи Бог човјека...“*, Постање 1,27, *„И Господ Бог створи жену...“*, Постање 2,22), а то значи и прву по**РОД**ицу. Из ове породице се из**РОД**ио читав **РОД** људски, на**РОД**ило се мноштво људи, народио се сав на**РОД** Божији и сви на**РОД**и на планети Земљи. Дакле, народ води поријекло од самог Бога који га је (посредно) створио. Али ми свога Бога не доживљавамо само као Творца који нас је створио и оставио да живимо у свијету, гледајући нас „одозго“ незаинтересован за нашу судбину. Напротив, ми Га доживљавамо као некога ко нас воли и коме ја стало до нас. Ми му се зато обраћамо са *„Оче наш“*, а не са *„Творче наш“*, јер Га доживљавамо као **РОД**итеља који нас је „**РОД**ио“, родитеља чија смо ми дјеца.

А какве везе има природа са свим овим? Па вратимо се на оно одређење које каже да су природа и народ *све што постоји*, све оно што је Бог створио. Па ако је Господ Бог родитељ народу, онда је Он исто тако родитељ и при**РОД**и. А ако је то тако онда из свега слиједи да смо ми људи са природом „у **РОД**ству“, да смо „у **РОД**бинском односу“ („**РОД**јаци“) и да смо (заједно са Богом) једна велика по**РОД**ица.

Тако коријен **РОД** враћа ријеч **природа** у породицу којој припада и повезује ријечи које наизглед немају ништа заједничко у значењу. Ријечи *народ* и *природа* не само да имају **РОД**но значење, него свједоче о стварању и постању, али и о очинској љубави Божијој према људима и према читавом живом и неживом свијету.

Ријечи *вода* и *свод* имају исти коријен (*ВОД*), али тешко да би се могло наћи нешто заједничко у њиховом значењу, осим ако ту везу не потражимо у Светом Писму. Па погледајмо како је текло стварање: „Потом рече Бог: нека буде **свод** посред **воде**, да раставља воду од воде. И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и би тако. А свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други”, (Постање 1,6-8). Дакле, први **свод** је ипак имао везе са **ВОД**ом!?!

Ријечи **начин** и **починак**, те **дјело** и **недјеља** као да немају неке везе међу собом. Међутим, вратимо се на извјештај о постанку свијета.

Видјели смо да је Бог створио све што постоји и то натприродним путем („И рече Бог: нека буде свјетлост. И би свјетлост”, Постање 1,3). Он само помисли и Његове мисли се остварују. Човјек то не може јер је то за њега натприродно – изнад природе његовог бића. Значи, на чудесан **начин** Бог је **начинио** свијет! Натприродно **ДЈЕЛУ**јући на стварању својих **ДЈЕЛА** Господ је створио цјелокупну творевину и све њене **ДИЈЕЛ**ове.

А шта је било последице тог **ЧИНА**, тог шестодневног **ДЈЕЛ**овања? Па оно што увијек слиједи последице **ЧИЊ**ења – нечињење, недјеловање, одмор, односно, **почИНА**к или дан кад се не **ДЈЕЛА** – не**ДЈЕЛ**ја. И заиста: „И сврши Бог до седмога дана дјела своја која учини; и почину у седми дан ...” (Постање 2,2).

Дакле, коријен **ЧИН** повезује ријечи које га имају у себи, па тако ријеч **начин** значи како се нешто чини, а ријеч **починак** означава оно што слиједи последице неког чина.

А ко је створио духовни свијет, девет небеских (анђелских) **ЧИН**ова?

Одговор опет слиједи из коријена ове ријечи, јер нам он казује да је Бог начинио не само материјални (земаљски), него и духовни (небески) свијет[1], што потврђује и први редак Светог Писма: „У почетку створи Бог небо и земљу”. А да је то тачно, да је то истина, да је то **ЧИЊ**еница, саопштава нам управо ова посљедња ријеч, јер је заиста чињеница све што Господ у**ЧИН**и.

А ко је главни **ЧИН**илац у читавом том стварању? Па управо Онај који је све створио, начинио.

Тако је међу свим Божијим дјелима у самој завршници стварања постао и човјек, такође дјело Божије, и чедо Божије. Ми се заиста називамо дјецом Божијом јер сматрамо Бога својим Оцем, па му се тако и обраћамо у молитви („Оче наш ...”). Али шта, у ствари, значи ријеч *отац*?

Погледајмо њен коријен – *ОТ*. Да бисмо открили значење овог коријена, мораћемо да се вратимо мало у прошлост кад се овај коријен употребљавао као потпуна ријеч. А имала је значење приједлога од („áëä*öü áhíú ç íBđú t ááUà =öU¹ íhøääw, ç ää\$à VèUñà öð\$òà”, што значи: „Благодат вам и мир од Бога Оца нашега и Господа Исуса Христа”). А приједлог од између многих својих значења има и значење неког поријекла, потицања (нпр. *ја тај и тај, од оца тог и тог ...*). И управо овај израз *од оца* (старословенски **ОТ** **ОТ**ца) и даје одговор на наше питање – ријеч *отац* има значење поријекла, потицања! Данас ми људи осим Бога Оца имамо и свог тјелесног оца, што није случај са првим човјеком. Он није могао имати за оца неког човјека, јер једноставно није било других људи прије њега, тако да је Бог његов прави и једини Отац, односно, он води своје поријекло непосредно од Бога, који му је саздао и тијело и душу („А створи Господ Бог човјека од праха земаљскога, и дуну му у нос дух животни; и поста човјек душа жива”, Постање 2,7).

Као што видимо Свето Писмо каже да је човјек створен од земље, односно, материје. И наука је доказала да у људском организму нема ниједног састојка који не постоји и у земљи.

Дакле, на основу извјештаја о постанку свијета нама је познато да је човјек састављен од **МАТЕРИ**јала који зовемо **МАТЕР**ијом. Нема ништа необично у томе што ове двије ријечи које имају слично значење имају и исти коријен. Али је можда необично да тај коријен *МАТЕР* има једно сасвим друго значење од онога што га имају ријечи *материјал* и *материја*. Коријен *МАТЕР* има значење *мајке, оне која рађа*, што је очигледно да не треба ни доказивати. Овај коријен без икаквог додатка и наставка чини ријеч **МАТЕР** која значи исто што и мајка.

Али какве везе има ријеч *матер* са ријечима *материјал* и *материја* које су, у суштини, настале од ње?

Вратимо се стварању човјека. Као што видјесмо човјек је саздан од материје, односно, земље. Па кад је већ од земље постао, од земље добио своје тијело, од земље се родио – очито да му је земља мајка. Другим ријечима, материја му је матер. И заиста првог човјека није ни родила жена тако да он није ни имао мајку као сви остали људи послје њега.

То је, дакле, поријекло првог човјека. А шта је његова суштина?

Да бисмо одговорили на ово питање, морамо знати шта значи ријеч *суштина*.

Да ли ријеч *суштина* и ријеч *сув* имају неке везе међу собом? Да ли нам нешто говори то што имају исти почетак? Не, видјели смо на основу досад изнесеног да су ријечи повезане искључиво преко својих коријена. Па да видимо који је коријен ових ријечи.

Ријеч *сув* је истовремено и коријен од кога постају различите ријечи. Овај коријен има и облик *СУХ*, што је такође потпуна ријеч. И ријеч *суштина* има коријен *СУХ*^[2]. Дакле, ове двије ријечи ипак имају исти коријен. А тиме морају имати и нешто заједничко у значењу.

Вратимо се Светом Писму. Кад је Бог стварао свијет, створио је између осталог и воду и земљу. О томе Мојсије каже: „По том рече Бог: нека се сабере вода што је под небом на једно мјесто и нека се покаже **сухо**. И би тако. И **сухо** назва Бог земља” (Постање 1,9-10). Или црквенословенски: „W đã÷ç áãUú: àà ñíáãðNõñý âîâ!, Ýæâ ñî& íááãñNíú, áú ñíáðñíá ±ãBíí, ç àà ðãBðñý ñbøà. W áãñðü ðhëw. W ñíáðñý âîâ!, Ýæâ ñî& íááãñNíú, áú ñíáðñíý ñâî°, ç ðãBñý ñbøà. W íãðã÷ç áãUú ñbøó çNíëp”.

Из ових ријечи видимо да је стари израз за земљу – *сухо*, а још старији *суша*. Чак је првобитно постало *сухо*, па је послје то *сухо* названо *земљом*. А за материју имамо стару ријеч *суштаство*!

Ако се вратимо сада на извјештај о стварању човјека гдје се каже да је он од земље, одмах нам постаје јасно шта значи ријеч *суштина* и шта је суштина човјекова. Човјек је саздан од материјала који се зове материја или земља, односно, *сухо* или *суша* и управо је та земља, та **СУША**, то **СУШ**таство **СУШ**тина човјекова!

Тако је Господ створио своја прва дјела, а човјек бјеше најважније Његово дјело. Јер за човјека и јесте све направљено и све је подређено његовом спасењу („И благослови их Бог, и рече им Бог: *рађајте се и множите се, и напуните земљу, и владајте њом, и будите господари од риба морских и од птица небеских и од свега звјериња што се миче по земљи*”, Постање 1,28).

Пуни (стари) облик ријечи *човјек* гласи **человјек**. Ова сложеница састоји се од два коријена: *ЧЕ* и *В(И)ЕК*. Коријен *ЧЕ* (старији облик *ЧА*) означава неки по**ЧЕ**тни тренутак, што видимо по ријечима: **почетак**, **почетник**, **испочетка**, **отпочети**, **зачетак**, **зачетник**, **начети**, **родоначелник**, **начало** (старословенска ријеч која значи *почетак*, што видимо по првом стиху из светог писма: „*В начаље сотвори Бог небо и земљу*”, такође, **начаток** (почетак, поријекло), **начати** (започети).

Коријен *В(И)ЈЕК* подразумејива *вјечност* (**ВЈЕК**ност): **увијек**, **заувијек**, **навијек**, **занавијек**, **довијека**, **вјечит**, **вјечан**, **овјековјечити**, „и у **вијеки** **вјеков**“. И сама ријеч **вијек** првобитно је означавала вјечност, неограничено временско трајање. Ријечи пророка Исаије: *"Јер овако говори Високи и Узвишени, који живи у вјечности"*, (Исаија 57,15) некада су гласиле овако: *Ńĩ° ãëUáðú ää\$ü äaøííé, ~æã æèâNòú âî âûñAèèðóú âî ârèú.*

Према томе, очигледно је да ријеч **чоВЈЕК** означава биће које **има свој почетак, али нема краја**, јер је створено за вјечност, што потврђују и стихови: *"И створи Бог човјека..."* (Постање 1,27); *"И запријети Господ Бог човјеку говорећи: једи слободно са свакога дрвета у врту; Али с дрвета од знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, умријећеш"* (Постање 2,16-17); *"А ово је воља Оца ... да сваки ... има живот вјечни"*, (Јован 6,40); *"Заиста, заиста вам кажем: Који вјерује у мене има живот вјечни"*, (Јован 6,47).

Човјек је, дакле, вјечан. И Бог је вјечан. Да ли су онда људска и Божија вјечност исте? Нису, јер човјек има свој почетак, на што указује управо коријен *ЧЕ*, а Бог нема почетак.

Први човјек, дакле, има свој почетак, а како настаје човјек данас, кад је његов почетак?

Данашњи љекари заступају мишљење да дијете „настаје“ негдје око дванаесте седмице, те да је до тог времена могуће извршити побачај.

А шта каже наш језик? Имамо ли неку ријеч која би нам могла дати одговор на то питање?

Наравно, то је ријеч **зачеће!**

Својим коријеном *ЧЕ* она нам казује да је управо У за**ЧЕ**ћу по**ЧЕ**так **ЧЕ**ловјека. А ако чедо настаје при самом зачећу, онда је сваки намјерно извршен побачај убиство чедо – **ЧЕ**доморство. И то убиство једног потпуно невиног бића. Да је човјек у самом почетку свог живота невин, **ЧЕ**дан, видимо и по ријечима које означавају то почетно младо биће – **ЧЕ**до, **ЧЕ**љаде. А да су и први људи живјели у невиности, видимо по стиху: *"А бјеху обоје голи, Адам и жена му, и не бјеше их срамота"*, (Постање 2,25). Јер само дјеца се не стиде кад су нага управо због своје невиности.

Дакле, и ријеч *човјек*, а и облици за човјеков подмладак *chedo* и *cheljade* указују на то да човјек има свој почетак и као јединка, и као врста, односно, да је постојао први, почетни човјек који је родона**ЧЕ**лник рода људског.

---

[1] Слово *Б* смо намјерно задржали из више разлога: 1) ова књига бави се коријенима ријечи, а коријен ријечи за назив нашег народа, државе и језика јесте **СРБ**; 2) слово *Б* је писао свети Сава као први и највећи просвјетитељ Срба, и сви писци послјије њега, кроз читав средњи вијек све до Вука Караџића; 3) и сам Вук је у почетку писао *Б*, док најзад није, колебајући се између Мушицког и Копитара, послушао овог другог; 4) и данас у нашем правопису постоје изузеци од једначења по звучности (*брдски*, *одштета*, *вођство*); такође, правило каже да се промјена не врши, ако би дошло до удаљавања од основе, поготово ако би и значење ријечи постало нејасно (*штабски*, а не: *штапски официр*, *Градац: Градца*, а не *Гратца* или *Граца*); једначење се не врши у властитим именицама страног поријекла (*Хабсбург*, *Вашингтон*, *Мидхат*, *Едхем*); 5) сам назив слова *Б* јесте *БУК* што значи *Бог* (*Свезнајући*); 6) сам облик слова *Б* је величанствен: оно је начињено од слова *О* и *Г*, тако да кад се саставе сва три слова добијемо ријеч *БОГ*; оно нам казује на само да је Бог Света Тројица него и начин Њиховог постојања: из *Б* излазе и *О* и *Г*, баш као што се Син рађа од Оца и као што Дух Свети исходи од Оца; у једном слову главна православна истина (догма)!

1 Небо је створено другог дана, а земља трећег: *"И створи Бог свод, и растави воду под сводом од воде над сводом; и би тако. а свод назва Бог небо. И би вече и би јутро, дан други. Потом рече Бог: Нека се сабере вода што је под небом на једно мјесто, и нека се покаже сухо. И би тако. И сухо назва Бог земља..."* (Постање 1,7-10).

2 Овдје је извршена гласовна промјена приликом које задњонепчани гласови *К*, *Г* и *Х* прелазе у предњонепчане *Ч*, *Ж* и *Ш* (палатализација), нпр.: *дах +ак>дашак*